

Balogh Sándor Dr. : Európa Parlament és kisebbségi önrendelkezés

2011. október 4-én az EP érdekes határozatot hozott a kisebbségi kérdéssel kapcsolatban. Az első reakció, érthetően, pozitív volt: már maga a tény, hogy az EP fontosnak tartja a kisebbségi kérdést és foglalkozott az üggyel, haladásnak számít. Külön köszönet illeti a kérdés mozgatóit, Dr. Gaudi Nagy Tamást és Kalmár Ferenc Andrást.

Azonban a kezdeti eufória után ideje, hogy megvizsgáljuk, mi is van a Határozatban.

Az első 3 pont megállapítja, hogy a probléma valós, főleg azért, mert nincs elfogadott szabály a problémák megoldására. Erre példákat hoznak fel a 4 és 5. pontokban.

A 6. pont érdekes Megállapítja, hogy az európai integráció, főleg az Euró bevezetése már sok, eddig szuverén jogot felfüggesztett vagy alárendelt az Unió érdekének. Ezzel előkészíteni látszik a talajt újabb szabályozásokra.

Azonban a 7. pont szabályozás helyett kis csalódást okoz. Megállapítja, hogy „még ha a nemzetközi törvény elismerné is a kisebbségek önrendelkezési jogát, ez a jog nem jelentené automatikusan az elszakadás jogát.” Elszakadás helyett békés megoldást sürget a kisebbségi jogok védelmére.

Ezért a 8. pontban felsorol több javaslatot, ami segíthet a békés megoldásban, a nemzetközi törvények alapján. Azt sajnos, nem veszi a Határozat figyelembe, hogy nincs megfelelő nemzetközi törvény. A végén azt javasolják, hogy egyrészt a törvényes szétválás, másrészt a szuverenitás és területi sérthetlenség kérdését egy külön bizottság vizsgálja meg.

Végző fokon a Határozat nem mond sokat, csupán nyitva hagy két kisajtot. Az egyik az „automatikus” kifejezés. Még ha lenne is (de nincs) nemzetközi törvény az önrendelkezésről, az nem jelentené „automatikus” az elszakadást.. Ez nem zár ki indokolt elszakadást. A másik reményt keltő pont egy bizottság kilátásba helyezése, amely megfelelő szabályokat hoz majd.

Mint azt az Autonómia és az új világrend c. könyvemben, Az Önrendelkezés a nemzetközi jogban: újabb fejlemények” fejezetben kifejtem, egész komoly szakirodalma van a kérdésnek, hogy mikor indokolt a belső önrendelkezés, és mikor a külső, azaz az elszakadás. Könyvem megírása óta gondolom, újabb cikkekkel gazdagodott ez az irodalom.

Egy fontos szabályt maga Hugó Grotius, a nemzetközi jog atyja, adott, amit így idézek: *A szuverén államok közötti jogszerű és békés területcsere feltételeként Grotius két népszavazást ír elő: egyet az anyaországban, és egyet az elszakadás tárgyát képező területen. Grotius csak egy esetben ad felmentést a különváláshoz szükséges népszavazások alól:*

Különleges, vagy más módon el nem kerülhető kényszerhelyzet esetén az egyik rész önmaga is más kezébe adhatja át a saját maga fölötti felségjogot a teljes népesség beleegyezése nélkül, mert feltételezhetjük, hogy ezt a jogot fenntartotta magának, amikor a civil társadalom megalakult.

Más szóval, Grotius hitt a Társadalmi Szerződés elméletében, és feltételezte, hogy az emberek átruházhatják saját szabadságuk egy részét az államra, amelyre a polgári társadalomnak szüksége van, de nem adtak, és nem is adhattak másnak felhatalmazást arra, hogy mint csoportot, elnyomják őket egy civil társadalomban

Egy másik szakfolyóirat, Az American Journal of International Law egyik „szerkesztőségi” cikke szerint az önrendelkezésre vonatkozó egyes EBESZ és ENSZ nyilatkozatok „nem-kötelező eszközök, jjílllehet az »opinio juris«-t (jogi véleményt) célozzák és tükrözik. Az emberi jogok területén erős jogi vélemény demonstrálása legyőzhet egy gyenge állami gyakorlaton alapuló szokásjogot”. Ezen az alapon a cikk arra a következtetésre jut, hogy kb. 1970 óta lehetséges volt a «népek» (még mindig nem definiált) joga az elszakadásra egy olyan államtól, amelynek nincsen teljes képviselőt jelentő kormánya...”

Erik Kolodner álláspontja sokkal tisztességesebbnek és realistábbnak tűnik, mint azoké, akik attól félnek, hogy az önrendelkezés instabilitást okozhat:

Az önrendelkezés korlátozására vonatkozó mai erőfeszítések gyakran a holnapi konfliktusok melegágyai, míg a jogos önrendelkezési igények elismerése esetleg biztosíthatja a világ stabilitását.

A nemzetközi közösségnek ahelyett, hogy nem foglalkozik ezzel a fontos joggal, inkább az önrendelkezésre (mint a stabilitást veszélyeztető tényezőre) vonatkozó koncepcióján kellene igazítania, hogy meg tudja felelni a hidegháború utáni világ változó körülményeinek □ <

Ezért Kolodner, elismerve az elszakadással járó bonyodalmakat, de nem kizárva az elszakadást mint végső megoldást, azt javasolja, hogy a nemzetközi közösségnek meg kell kísérelnie a konfliktusok feloldását a belső önrendelkezés elvei alapján, mielőtt támogatná egy nép külső önrendelkezésre vonatkozó jogát, annak esetleges rendzavaró következményeivel együtt.

Ez csak néhány szemelvény, amit könyvemből idéztem, hogy milyen komoly szakirodalom létezik. Az irodalom jelentős része, Kolodnerhez hasonlóan, csak mint kényszerítő eszközt ismeri el az elszakadás jogát: „ha nem kaptok emberi elbánást, vagy demokratikus kormányzást, AKKOR jogotok van elszakadni.”

Ezek szerint késznek kell lennünk lobbizni egy minél hatásosabb szabályért, mikor erről lesz szó, másrészt elkészülni az érvekkel az egyes országok kormányai felé, hogy megfelelő önrendelkezési jogot kapjunk.

Dr. Balogh Sándor

National sovereignty and statehood in contemporary international law: the need for clarification
Resolution 1832 (2011)¹

1. The Parliamentary Assembly observes that a number of territorial entities in Council of Europe member states are aspiring to be recognised as independent states.

2. It notes that the criteria for statehood remain a contentious issue in contemporary international law.

3. The lack of clear criteria for statehood and for lawful secession on the one hand, and violations of minority and human rights, lack of democracy and participation on the other hand, has encouraged the emergence of numerous secessionist movements and thereby threatens peace, stability and the territorial integrity of existing states, also in Europe.

4. The Assembly notes that the notions of national sovereignty and statehood have evolved in recent years. Key developments were summed up in 2001 by a high-level International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) under the aegis of the United Nations and supported by Canada; its findings were subsequently taken up by the United Nations General Assembly.

5. A multilateral approach to the “responsibility to protect”, as advocated by the ICISS, is taking the place of arbitrary unilateral interventions and bilateral guarantees:

5.1. Military interventions such as those by Turkey in Cyprus in 1974, by the North Atlantic Treaty Organisation (NATO) in the Federal Republic of Yugoslavia in 1999 and by the Russian Federation in Georgia in 2008, whilst motivated □ justifiably or not □ by the need to stop serious human rights violations, have themselves led to numerous human rights violations and have not produced lasting solutions for the underlying problems;

5.2. Bilateral guarantees such as those in the context of the independence of Cyprus have not prevented conflicts. On the contrary, in the case of Cyprus they were used as an excuse for

unilateral military intervention, conflicting with Article 2 (4) of the Charter of the United Nations and a peremptory norm of international law prohibiting the use of force.

6. European integration and co-operation have led to a voluntary transfer of certain aspects of national sovereignty, in particular:

6.1. The rights and freedoms of individuals are protected by the supervisory mechanism of the European Convention of Human Rights (ETS No. 5); states parties to the Convention have accepted the duty to implement the judgments of the European Court of Human Rights, with considerations of national sovereignty being of secondary importance;

6.2. European integration, in particular the introduction of the euro, the official currency of the Eurozone, has entailed the transfer to the European Union of a number of sectors which were traditionally under national sovereignty, particularly in matters of economic and monetary policies, and is increasingly affecting choices of fiscal and social policies. Increasing economic integration has similar effects even on countries which are not members of the eurozone or the European Union.

7. The Assembly considers that even if international law were to recognise a right of national or ethnic minorities or even, in some cases, national majorities to self-determination, such a right would not give rise to an automatic right to secession. The right to self-determination should first and foremost be implemented by way of the protection of minority rights as foreseen in the Council of Europe Framework Convention for the Protection of National Minorities (ETS No. 157) and Assembly [Resolution 1334](#) (2003) on positive experiences of autonomous regions as a source of inspiration for conflict resolution in Europe, as well as in other relevant instruments of international law.

8. The Assembly therefore:

8.1. reiterates its invitation to those member states which have not yet done so to sign, ratify and implement the Framework Convention and to respect the basic principles set out in Assembly [Resolution 1334](#) (2003) as soon as possible;

8.2. will continue to analyse the origin and trends of self-determination movements by addressing the most salient factors, in particular instances of growing tensions among minority or ethnic groups, and to support national parliaments in addressing these demands for self-determination through dialogue and reconciliation, in order to prevent recourse to violence and secession;

8.3. invites all member states to refrain from recognising or supporting in any way the *de facto* authorities of territories resulting from unlawful secessions, in particular those supported by foreign military interventions;

8.4. notes that conflicts should be solved exclusively by peaceful means on the basis of international law;

8.5. proposes that the criteria for statehood, including those for the emergence of new states by legal secession, and the modalities of protection of national sovereignty and territorial integrity of states be examined thoroughly in the framework of a follow-up conference to the International Commission on Intervention and State Sovereignty.

¹ *Assembly debate* on 4 October 2011 (31st Sitting) (see [Doc. 12689](#), report of the Committee on Legal Affairs and Human Rights, rapporteur: Ms Schuster). *Text adopted by the Assembly* on 4 October 2011 (31st Sitting).

In a message dated 10/7/2011 9:07:44 P.M. Eastern Daylight Time, Blueskies346@aol.com writes:

Kedves Miklós!

Én is gratulálok Dr. Gaudi és Kalmár úrak sikeréhez. Nem tudom Autonómia és az új világrend c. könyvem angol eredeti (Magyaródi Szabolcs kiadása) vagy az MVSZ által kiadott magyar fordításának volt-e szerepe ebben a sikerben, de hadd hozzam figyelmedbe, hogy könyvem előszavát az alábbiakkal kezdem, és az ET döntése újra időszerűvé teszi könyvemet.

Üdvözlettel,

Dr. Balogh Sándor

ELŐSZÓ

Két indíték vezetett ennek a könyvnek a megírásához. Az egyik gyakorlati és politikai, a másik elméleti és politikai. A gyakorlati cél igyekezet arra, hogy elősegítsük a békét, amelyet a világ különféle tűzfészkeiben folyó heves helyi összetűzések szakítanak meg a nemzeti önrendelkezés nemes céljának megvalósítása érdekében. Az elméleti cél az "önrendelkezés" fogalmának és indítékainak tisztázása. Végül, a politikai célok pedig azok voltak, hogy (A) a vitát a hivatásos jogászok körökön kívül folytatva, gyakorlati és elméleti szempontokkal egészítsük ki, és (B) érveket nyújtsunk ahhoz, hogy ideje annak, hogy az Egyesült Nemzetek kormányai tegyenek lépéseket, határozzák meg az önrendelkezés fogalmát, és hozzanak létre egy új mechanizmust a 21. században, amely megkönnyítheti az önrendelkezésre való jog békés rendezését.

A könyv letölthető Szabolcs honlapjáról, lásd <http://www.corvinuslibrary.com/autonom/katalog.htm> illetve <http://www.corvinuslibrary.com/autonom/balogh/balogh.pdf>

In a message dated 10/7/2011 8:33:09 P.M. Eastern Daylight Time, oregt@yahoo.com writes:

From: [MVSZ Sajtószolgálat](#)

To: 'MVSZ Sajtószolgálat'

Sent: Thursday, October 06, 2011 5:58 PM

Subject: Az önrendelkezés az autonómia helyébe lép. Magyar képviselők sikere az Európai Tanácsban

Két magyar képviselő – dr. Gauudi-Nagy Tamás és Kalmár Ferenc András – sikeres ténykedése eredményeként az Európai Tanács fontos határozatot fogadott el, amely hivatkozási alap lehet a kisebbségben élő magyar nemzeti közösségek jövőbeni harcában: az önrendelkezés az autonómia helyébe lép. A Magyarok Világszövetsége gratulál az eredményhez.

A strasbourgi székhelyű Európai Tanács (ET) Parlamenti Közgyűlése 2011. október 4-én elfogadta az **1832 (2011) sz. határozatát**, amelynek címe:

Tisztázandó: a nemzeti szuverenitás és az államiság fogalma a jelen nemzetközi jogban, és amely az ET Jogi és Emberi Jogi Bizottságának előterjesztése alapján született, **Marina Schuster** német képviselő jelentése nyomán. A további vizsgálódást és fogalmi tisztázást kérő határozat meghozatalát az indokolta, hogy egyrészt az Európai Unió bővítése, és még inkább a lisszaboni szerződés életbe léptetése után a nemzeti szuverenitás fogalma gyökeresen átértékelődött (értsd: korlátozódott). Másrészt katonai beavatkozások következtében egy sor olyan állam „született”, amelyeknek nemzetközi elismertsége vitatott. A határozat tételesen említi a Törökország katonai beavatkozását Cipruson (1974, ciprusi török állam), a NATO légitámadásait a volt Jugoszlávia ellen (1999, független Koszovó), valamint az orosz katonai hadműveletet Grúziában (2008, Grúziából kiváló oszét állam).



Az 1832 (2011) sz. határozat egyszerre tesz hitet az önrendelkezési jog mellett, és emeli fel szavát a szecesszió, az egyoldalú elszakadás valamint az erőszak ellen.

A közgyűlési vitát megelőző bizottsági tárgyaláson a magyar képviselők meggyőzték a jelentéstevő Marina Schustert, hogy fogadja be tervezetébe az ET nyolc évvel korábban elfogadott 1334 (2003) sz. határozatára való hivatkozással a népek önrendelkezési jogának

említését.

Dr. Gaudi-Nagy Tamás

Kalmár Ferenc András

A Magyarok Világszövetségének elnöke, Patrubány Miklós másnap gratulált Dr. Gaudi-Nagy Tamásnak, az MVSZ Elnöksége volt tagjának e jelentős sikerhez, és ezúton tolmácsolja jókívánságait Kalmár Ferenc Andrásnak.

A Magyarok Világszövetsége fontosnak tarja hangsúlyozni, hogy a két nappal ezelőtt elfogadott ET határozat mindvégig az **önrendelkezési jog** fogalmát használja, mind a népek, mind a nemzeti vagy etnikai kisebbségek esetében („*right of national or ethnic minorities or even, in some cases, national majorities to self-determination*”). Ezzel szemben az **autonómia** fogalma csak egy összefüggésben, mint az Európában itt-ott fellelhető, már létező „autonóm tartományok”-at („*autonomous regions*”) említi. Ez a tényállás, megerősíti a Magyarok Világszövetségének elvi megállapítását, amely szerint az autonómia a múlt fogalma, a jövő az önrendelkezésé: azok a törekvések lehetnek sikeresek, amelyek zászlajukra nem az autonómia, hanem az önrendelkezés fogalmát tűzik.

Koszovó függetlenné válása óta hirdetjük □ mondta sajtószolgálatunk megkeresésére Patrubány Miklós elnök:

A Magyarok Világszövetsége ajánlja valamennyi kisebbségben élő magyar nemzeti közösségnek, és elsősorban a székely népnek, hogy autonómiatörekvéseik valóra váltása érdekében a jövőben cseréljék le kommunikációjukban az autonómia fogalmát az önrendelkezés fogalmára. A napnál világosabban üzeni ugyanezt az ET minapi határozata.

Az ET mostani határozata által elindított folyamat szakmai segítségeként a sajtószolgálatunk az eljövendőben újból közzé teszi az MVSZ Elnöksége által 2003-ban elfogadott határozatot, amely becikkelyezett kollektív jogokkal egészítette ki az akkor készülő európai alkotmány tervezetét, amely a franciaországi és hollandiai népszavazáson történt elutasítása következtében sohasem emelkedett jogerőre.

Sajtószolgálatunk alább közzé teszi az ET 1832 (2011) sz. határozatának teljes angol nyelvű szövegét, sárgával megjelölve a fent kifejtett részeket.

MVSZ Sajtószolgálat

7302/111006



Provisional edition

National sovereignty and statehood in contemporary international law: the need for clarification

Resolution 1832 (2011)¹

-
1. The Parliamentary Assembly observes that a number of territorial entities in Council of Europe member states are aspiring to be recognised as independent states.

2. It notes that the criteria for statehood remain a contentious issue in contemporary international law.

3. The lack of clear criteria for statehood and for lawful secession on the one hand, and violations of minority and human rights, lack of democracy and participation on the other hand, has encouraged the emergence of numerous secessionist movements and thereby threatens peace, stability and the territorial integrity of existing states, also in Europe.

4. The Assembly notes that the notions of national sovereignty and statehood have evolved in recent years. Key developments were summed up in 2001 by a high-level International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) under the aegis of the United Nations and supported by Canada; its findings were subsequently taken up by the United Nations General Assembly.

5. A multilateral approach to the “ responsibility to protect” , as advocated by the ICISS, is taking the place of arbitrary unilateral interventions and bilateral guarantees:

5.1. Military interventions such as those by Turkey in Cyprus in 1974, by the North Atlantic Treaty Organisation (NATO) in the Federal Republic of Yugoslavia in 1999 and by the Russian Federation in Georgia in 2008, whilst motivated ♦ justifiably or not ♦ by the need to stop serious human rights violations, have themselves led to numerous human rights violations and have not produced lasting solutions for the underlying problems;

5.2. Bilateral guarantees such as those in the context of the independence of Cyprus have not prevented conflicts. On the contrary, in the case of Cyprus they were used as an excuse for unilateral military intervention, conflicting with Article 2 (4) of the Charter of the United Nations and a peremptory norm of international law prohibiting the use of force.

6. European integration and co-operation have led to a voluntary transfer of certain aspects of national sovereignty, in particular:

6.1. The rights and freedoms of individuals are protected by the supervisory mechanism of the European Convention of Human Rights (ETS No. 5); states parties to the Convention have accepted the duty to implement the judgments of the European Court of Human Rights, with considerations of national sovereignty being of secondary importance;

6.2. European integration, in particular the introduction of the euro, the official currency of the Eurozone, has entailed the transfer to the European Union of a number of sectors which were traditionally under national sovereignty, particularly in matters of economic and monetary policies, and is increasingly affecting choices of fiscal and social policies. Increasing economic integration has similar effects even on

countries which are not members of the eurozone or the European Union.

7. The Assembly considers that even if international law were to recognise a right of national or ethnic minorities or even, in some cases, national majorities to self-determination, such a right would not give rise to an automatic right to secession. The right to self-determination should first and foremost be implemented by way of the protection of minority rights as foreseen in the Council of Europe Framework Convention for the Protection of National Minorities (ETS No. 157) and Assembly [Resolution 1334](#) (2003) on positive experiences of autonomous regions as a source of inspiration for conflict resolution in Europe, as well as in other relevant instruments of international law.

8. The Assembly therefore:

8.1. reiterates its invitation to those member states which have not yet done so to sign, ratify and implement the Framework Convention and to respect the basic principles set out in Assembly [Resolution 1334](#) (2003) as soon as possible;

8.2. will continue to analyse the origin and trends of self-determination movements by addressing the most salient factors, in particular instances of growing tensions among minority or ethnic groups, and to support national parliaments in addressing these demands for self-determination through dialogue and reconciliation, in order to prevent recourse to violence and secession;

8.3. invites all member states to refrain from recognising or supporting in any way the *de facto* authorities of territories resulting from unlawful secessions, in particular those supported by foreign military interventions;

8.4. notes that conflicts should be solved exclusively by peaceful means on the basis of international law;

8.5. proposes that the criteria for statehood, including those for the emergence of new states by legal secession, and the modalities of protection of national sovereignty and territorial integrity of states be examined thoroughly in the framework of a follow-up conference to the International Commission on Intervention and State Sovereignty.

¹ *Assembly debate* on 4 October 2011 (31st Sitting) (see [Doc. 12689](#), report of the Committee on Legal Affairs and Human Rights, rapporteur: Ms Schuster). *Text adopted by the Assembly* on 4 October 2011 (31st Sitting).